

RESUMÉ

EX GERMANIAE LUX?

SPOLUPRÁCE MEZI SEVEROVÝCHODONĚMECKOU VÝZKUMNOU SPOLEČNOSTÍ A NĚMECKOU UNIVERZITOU V PRAZE 1935-1938

Ota Konrád

Článek se zabývá spoluprací mezi Severovýchodoněmeckou výzkumnou společností (Nord- und Ostdeutsche Forschungsgemeinschaft, NOFG) a Německou univerzitou v Praze ve třicátých letech 20. století. Tato spolupráce zahrnovala především přípravu anglické knihy o Německé univerzitě v Praze a program asistentů míst pro vědecký dorost pražské alma mater na říšskoněmeckých univerzitách. Na konkrétních příkladech jsou ukázány strategie, které německým institucím umožňovaly působit na postoje intelektuálních elit „zahraničních Němců“ a ovlivňovat jejich pojetí vědeckého výzkumu ve smyslu nacionálního socialismu. Tyto aktivity se na Německé univerzitě v Praze setkávaly ve druhé polovině třicátých let převážně s kladnou odezvou. Někteří z pražských německých profesorů československý stát od počátku odmítali a dlouhodobě hájili radikálně nacionalistické a antisemitské pozice. Pro jiné byla podpora ze strany říše přijatelnější o to více, oč méně byl československý stát v době hospodářské krize schopen financovat vzdělání a výzkum. Byl to ale také pro univerzitní prostředí typický kariérismus, co významnou měrou přispělo k tomu, že se velká část německých vědců ochotně přiklonila k nacionálně socialistickému Německu a Československu vypověděla loajalitu.